

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Zaaknummer: 11517-2026

Medewerker	:	Team Vluchtelingen
Team	:	Ruimte & Samenleving
Datum	:	14 april 2026
Portefeuillehouders	:	Wethouders Marcel Blind en Herman Engberink

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Informatieve memo gemeenteraad: Informatieve memo gemeenteraad;</p> <p>☒ Raadsvoorstel;</p> <p>☒ Handelingskader opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders 2024;</p> <p>☒ Bestuursovereenkomst gemeente Olst-Wijhe, gemeente Raalte en COA;</p> <p>☒ Communicatieplan;</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ financieel</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ juridisch</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Communicatieplan volgens bijgevoegd plan. Dit plan is afgestemd met gemeente Raalte en COA.</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ anders, nl. Team Werk, inkomen en zorg, team vluchtelingen gemeente Raalte</p>
<p>☒ Openbaar vanaf 23 april 2026</p> <p>☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Opvang alleenstaande minderjarige vreemdelingen bij Summercamp Heino</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De gemeenteraad voor te stellen in te stemmen met de locatie Summercamp Heino te Wijhe als opvanglocatie alleenstaande minderjarige vreemdelingen amv's.
2. In te stemmen met de bestuursovereenkomst tussen het COA, gemeenten Olst-Wijhe en Raalte.
3. In te stemmen met het communicatieplan.

SAMENVATTING

De gemeenten Olst-Wijhe en Raalte zijn al langere tijd met het COA in gesprek om invulling te geven aan de verplichtingen uit de Spreidingswet. De gemeenten Olst-Wijhe en Raalte willen toestemming verlenen om opvang te bieden aan maximaal 140 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) op Summercamp Heino. De afspraken met het COA zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst voor een periode van vijf jaar. De opvang van amv's kan het gehele jaar plaatsvinden, maar zal voornamelijk tijdens de wintermaanden georganiseerd worden.

Met het ministerie zijn afspraken gemaakt over het meetellen van de opvang voor de taakstelling uit de Spreidingswet. De opvangplekken tellen mee, zolang de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte zich inspannen om de locatie minimaal zes maanden en een dag per jaar beschikbaar te stellen voor opvang. Met het realiseren van opvang op Summercamp Heino voldoet gemeente Olst-Wijhe naar verwachting aan haar volledige taakstelling; het resterende deel telt mee voor gemeente Raalte¹.

Op Summercamp Heino zijn eerder amv's opgevangen en dit is goed verlopen, onder professionele begeleiding en met toezicht- en veiligheidsafspraken. Onderwijs en dagbesteding worden georganiseerd via de stuurgroep Nieuwkomersonderwijs en het COA, in samenwerking met Summercamp Heino.

¹ De capaciteitsraming van de tweede cyclus is 104 asielzoekers, waarvan 7 amv's voor gemeente Olst-Wijhe. Dit betekent dat het surplus (36) overgedragen wordt aan gemeente Raalte. Gemeente Raalte heeft in deze cyclus een taakstelling van 211 asielzoekers, waarvan 13 amv's.

Omwonenden worden actief geïnformeerd en betrokken volgens het communicatieplan. Onderdeel daarvan is het instellen van een omwonendenoverleg.

De opvang past niet binnen het huidige bestemmingsplan en COA vraagt een tijdelijke omgevingsvergunning aan. Met dit voorstel wordt voorzien in urgente opvangplekken én wordt voldaan aan wettelijke verplichtingen.

AANLEIDING

Er zijn nog steeds dringend extra opvangplekken voor gevluchte kinderen nodig in Nederland. Deze groep wordt aangeduid als 'alleenstaande minderjarige vreemdelingen' (amv's). Op verzoek van het COA willen de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte (net als gedurende de winterperiode 2022/2023 en 2023/2024) minderjarige vluchtelingen op de locatie Summercamp Heino te Wijhe opvangen. Het gaat om de opvang van maximaal 140 amv's tussen de 15 en 18 jaar. Anders dan voorgaande jaren maken we de afspraken nu voor vijf jaar, zodat de opvangplekken voor meerdere cyclussen van de Spreidingswet mee kunnen tellen.

De opvang van amv's kan het gehele jaar plaatsvinden, maar zal voornamelijk tijdens de wintermaanden georganiseerd worden. Met het ministerie zijn afspraken gemaakt over het meetellen van de opvang voor de taakstelling uit de Spreidingswet. De opvangplekken tellen mee, zolang de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte zich inspannen om de locatie minimaal zes maanden en een dag per jaar beschikbaar te stellen voor opvang.

Met de opvang bij Summercamp Heino vangt de gemeente Olst-Wijhe meer amv's op dan haar huidige taakstelling amv's. Er worden in Olst-Wijhe geen reguliere asielzoekers opgevangen. Het uitgangspunt is de surplus aan amv's via de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland (RRVRIJ) en provincie uit te ruilen tegen de taakstelling reguliere asielzoekers. Hierdoor voldoet de gemeente Olst-Wijhe naar verwachting aan haar volledige taakstelling binnen de huidige verdeelsleutel van de Spreidingswet. Het resterende aantal opvangplekken kan de gemeente Raalte uitruilen.

Omdat Summercamp Heino direct grenst aan de gemeente Raalte en georiënteerd is op het dorp Heino, zijn er onder meer gezamenlijke afspraken gemaakt over het functioneren van de locatie, de communicatie, de openbare orde en veiligheid in lijn met voorgaande opvangperiodes. Het COA, de gemeente Olst-Wijhe en Raalte hebben deze afspraken vastgelegd in een bestuursovereenkomst met werkafspraken en communicatie aanpak. De stukken worden (gelijktijdig) ter instemming voorgelegd aan het college van de gemeente Raalte.

Voordat de opvang van start kan gaan, moet eerst een planologische toestemming door de gemeente worden verleend. Het huidige omgevingsplan voor het Summercamp Heino staat op dit moment geen opvang van vluchtelingen toe. De daar geldende functie is 'Recreatie – verblijfsrecreatie'. Hierdoor is een omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van het omgevingsplan nodig.

De gemeenteraad van Olst-Wijhe neemt het formele besluit over het toestaan van de opvang van de jonge vluchtelingen op Summercamp Heino. Dit gebeurt naar verwachting in juni 2026.

Onder 'Argumenten' zijn de afspraken die hierbij van belang zijn op een rij gezet. De bijlagen bevatten de laatste versie van de bestuursovereenkomst inclusief de bijlagen Werkafspraken, Veiligheidsplan, Communicatieplan, Brief ministerie, en Memo kostenoverzicht.

BEOOGD RESULTAAT

Opvang van maximaal 140 amv's bij Summercamp Heino voor vijf jaar vanaf moment van de start van de opvang. Hiermee wordt de huidige wettelijke taakstelling vanuit de Spreidingswet ingevuld.

KADER

- Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen - Spreidingswet
- Handelingskader opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders 2024
- Wet Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (Wet COA)
- Leerplichtwet/Onderwijswetgeving
- Jeugdwet

- Omgevingswet

Beslissingsbevoegd inzake opvanglocatie asielzoekers is de gemeenteraad van Olst-Wijhe.

ARGUMENTEN VOOR

2.1 Meerjarige opvang telt mee voor de Spreidingswet

De opvang van amv's telt voor de komende vijf jaar mee voor de taakstelling vanuit de Spreidingswet, zolang de gemeenten zich inspannen om de locatie minimaal zes maanden en een dag per jaar beschikbaar te stellen voor opvang. Hiermee voldoet de gemeente Olst-Wijhe naar verwachting aan haar volledige taakstelling binnen de huidige verdeelsleutel van de Spreidingswet. Het resterende aantal opvangplekken kan de gemeente Raalte uitruilen. In de bestuursovereenkomst is ook de brief van het ministerie over het meetellen van de Spreidingswet opgenomen.

Zie bijlage Bestuursovereenkomst; Brief Ministerie.

2.2 De locatie geschikt is voor opvang van minderjarige vreemdelingen (amv's)

Summercamp Heino is, als kamplocatie voor jeugdgroepen (ca. 1050 bedden) geschikt voor de opvang van deze jongeren. De eigenaar van de locatie is wederom bereid om de locatie voor dit doel te verhuren aan het COA. Het COA huurt de locatie, biedt begeleiding, dagbesteding en toezicht. De jongeren worden begeleid door professionals. Het Nidos heeft de voogdijschap over deze jongeren. De jongeren hebben recht op onderwijs en vallen onder een zorgverzekering. Gedurende de wintermaanden (vanaf herfstvakantie tot aan de voorjaarsvakantie) vinden er geen reguliere bedrijfsactiviteiten plaats bij Summercamp Heino en kan COA de locatie volledig inzetten voor opvang. Gedurende de overige periode kan COA de locatie inzetten onder voorwaarden benoemd in de bestuursovereenkomst en na akkoord van Summercamp Heino. *Zie bijlage Bestuursovereenkomst; Werkafspraken.*

2.3 Er een veiligheidsplan ligt met betrekking tot de openbare orde en veiligheid

De verantwoordelijkheid voor de veiligheid op de locatie ligt bij het COA. Hiertoe is op de locatie toezicht aanwezig. Het COA werkt met huisregels en een escalatiemodel. De locatie is 24/7 voor de omgeving bereikbaar via het locatienummer. Eventuele meldingen worden besproken in de projectgroep. Het COA, de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte en de politie hebben korte lijnen. Om het gevoel van veiligheid in de omgeving, inclusief het nabijgelegen station Heino, te vergroten vindt in de omgeving (net als vorig keren) bij de start van de opvang extra toezicht plaats door BOA's. Na de eerste maand wordt bekeken of de inzet van BOA's wordt voortgezet. Daarnaast wordt bij de start van de opvang aan de Stationsweg in Heino ook weer tijdelijke straatverlichting geplaatst. Er wordt ieder jaar gekeken wat er nodig is. Afspraken bij incidenten staan in het *bijlage Bestuursovereenkomst; Veiligheidsplan.*

2.4 Er zijn afspraken gemaakt over onderwijs en dagbesteding

Amv's hebben recht op onderwijs. Aanvullend is het aanbieden van een dagbesteding belangrijk om goede opvang te bieden. De gemeente Olst-Wijhe heeft de stuurgroep Nieuwkomersonderwijs gevraagd om onderwijs mogelijk te maken. De stuurgroep staat hier positief tegenover en bekijkt hoe zij hier invulling aan kunnen geven. Mocht de stuurgroep Nieuwkomers geen onderwijs kunnen bieden dan verzoekt gemeente Olst-Wijhe de ISK's onderwijs mogelijk te maken. Naast onderwijs organiseert het COA in samenwerking met Summercamp Heino en maatschappelijke partners dagbesteding.

Zie bijlage Bestuursovereenkomst; Werkafspraken.

2.5 Er duidelijke afspraken zijn over (jeugd)Zorg

Alle jongeren vallen onder een zorgverzekering. Gezondheidszorg wordt verzorgd door GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers). In de bestuursovereenkomst is vastgelegd dat jongeren die jeugdzorg nodig hebben naar een duurzame locatie worden verplaatst. Mocht dit niet lukken dan gaat COA in overleg met de gemeente over jeugdzorg.

Zie bijlage Bestuursovereenkomst; Werkafspraken.

2.1 Helder is tussen de gemeenten hoe de positionering geregeld is

De bestuursovereenkomst wordt gesloten door gemeente Olst-Wijhe en gemeente Raalte met het COA. De gemeente Olst-Wijhe maakt geen afspraken met het COA zonder overeenstemming met Raalte en vice versa. Bij overleggen met het COA over deze opvang zijn beide organisaties en bestuurders vertegenwoordigd. De gemeenteraad van Olst-Wijhe neemt het besluit over de opvang. De gemeenteraad van Raalte ontvangt de stukken ter kennisgeving.

3.1 Communicatie

Er is een communicatieplan opgesteld in samenwerking met de gemeente Raalte en afgestemd met het COA. Omwonenden worden actief geïnformeerd en betrokken. Vanaf de besluitvorming door de gemeenteraad wordt het omwonendenoverleg opnieuw opgestart.

Zie bijlage Communicatieplan en Communicatieplanning.

ARGUMENT TEGEN

2.1 De opvang van 140 amv's voldoet niet aan de kleinschaligheid, zoals het Handelingskader vereist. Echter is bij de vorige opvangperiodes de opvang van 140 amv's op het terrein van Summercamp Heino (geschikt voor max. 1050 jongeren) goed beheersbaar gebleken. In eerdere opvangperiodes zijn er geen bezwaren van omwonenden over de omvang van de groep geconstateerd. Conform Handelingskader opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders 2024 is 140 opvangplekken groter dan kleinschalig, maar eerdere opvangperiodes lieten zien dat dit goed beheersbaar en veilig kan plaatsvinden.

RISICO'S

2.1 De taakstelling van de Spreidingswet wordt (naar boven of naar beneden bijgesteld)

Hierdoor kan het voorkomen dat de opvangcapaciteit niet meer aansluit bij de wettelijke verwachting of dat de opvang minder bijdraagt aan de taakstelling dan gepland. Niettemin past het bij het Handelingskader om deze opvang mogelijk te maken te meer omdat eerdere opvang op deze locatie voorspoedig en beheersbaar is verlopen. Dit wordt nauwkeurig gemonitord.

2.2 Onderwijs kan niet tijdig georganiseerd worden

Op 20 maart 2026 hebben de bestuurders van de stuurgroep de intentie uitgesproken om onderwijs te organiseren. Mocht dit onverhoopt toch niet mogelijk zijn dan worden de ISK's van Deventer en Zwolle gevraagd onderwijs te organiseren. Indien ook de ISK's niet kunnen voldoen aan deze vraag, dan zal het COA in samenwerking met Summercamp Heino een uitgebreid landsprogramma en dagbesteding aanbieden. In de bestuursovereenkomst staat opgenomen dat onderwijs binnen 6 weken georganiseerd moet zijn.

2.3 Afhankelijkheid van de juridische situatie rondom Summercamp Heino

De locatie is betrokken bij een civiele rechtszaak. De uitkomst kan mogelijk gevolgen hebben voor toekomstig gebruik van het terrein en de huurovereenkomst tussen het COA en de eigenaar van Summercamp Heino. De verwachting is dat deze rechtszaak eind 2026 of later door de rechter wordt behandeld. Indien de uitkomst impact heeft, zal de eigendomsoverdracht van de locatie naar een nieuwe eigenaar gepland worden. Naar verwachting zal deze overdracht meerdere jaren bestrijken en in deze periode zullen de gemeenten en het COA bezien wat het vervolg wordt. Indien nodig wordt het vervolg opnieuw voorgelegd aan de gemeenteraad.

Mocht de eigendomsoverdracht op korte termijn plaatsvinden én de nieuwe eigenaar wil geen overeenkomst met het COA afsluiten, dan zal naar verwachting de bestuursovereenkomst met de gemeenten opgezegd worden door het COA en vindt er geen opvang van amv's plaats bij Summercamp Heino.

2.4 Het COA moet nog een omgevingsvergunning aanvragen.

Op dit moment is het planologisch gezien nog niet toegestaan om het terrein van Summercamp Heino te gebruiken als opvanglocatie voor een langere periode. Voordat de locatie in gebruik kan worden genomen, zal er dus nog een ruimtelijke toestemming (lees: omgevingsvergunning) door het COA moeten worden aangevraagd en verkregen worden. Een mogelijk risico is dat de eigenaar van Summercamp Heino de locatie niet beschikbaar stelt om de mogelijke impact op de rechtszaak te beperken. De omgevingsvergunning moet aangevraagd zijn voordat de opvang kan starten. Eventuele bezwaren kunnen invloed hebben op het proces.

2.5 Er is mogelijk een onrustig besluitvormingsproces en kans mogelijke polarisatie

Bij de eerdere besluitvorming over de tijdelijke opvang van jongeren bij Summercamp Heino vond een pro-vluchtelingenprotest plaats bij het gemeentehuis. Ook bij het huidige besluit is het mogelijk dat er maatschappelijke onrust of een ander (tegen-)geluid ontstaat, wat kan bijdragen aan verdere polarisatie rondom het onderwerp opvang. Om hierop voorbereid te zijn, informeren we tijdig de griffie

en het team openbare orde en veiligheid, zodat zij kunnen anticiperen op eventuele demonstraties, orde- en veiligheidsrisico's en communicatieve aandachtspunten.

Overwegingen en conclusie

Er zijn nog steeds dringend extra opvangplekken voor alleenstaande gevluchte jongeren nodig in Nederland. Ondanks dat de locatie voornamelijk gedurende de winterperiode beschikbaar is, is Summercamp Heino wel een locatie waar voor jonge vluchtelingen menswaardige opvang kan plaatsvinden. Met het verlenen van toestemming voor deze opvangvoldoet de gemeente Olst-Wijhe naar verwachting aan haar volledige taakstelling binnen de huidige verdeelsleutel van de Spreidingswet. Het resterende aantal opvangplekken kan de gemeente Raalte uitruilen. Wel moet door COA een omgevingsvergunning worden aangevraagd bij de gemeente Olst-Wijhe. Als de gemeente Olst-Wijhe medewerking kan verlenen aan de aanvraag kan het COA de komende vijf jaar beschikken over deze locatie.

Er is net als bij eerdere opvang opvang kritisch gekeken 'wat de impact is voor onze inwoners door de beoogde opvang op de locatie Summercamp Heino. Er is geconcludeerd dat er door het COA, Summercamp Heino en de gemeenten goed is nagedacht over het functioneren van de opvang en rekening gehouden is met de evaluatie van de eerdere opvangperiodes. De (werk)afspraken in de bestuursovereenkomst borgen het goed en veilig functioneren van de opvanglocatie. De locatie is beschikbaar en zonder ingrijpende aanpassingen gebruiksklaar te maken. Daarnaast is de locatie een geschikte en veilige plek voor de amv jongeren.

FINANCIËN

De realisatie van opvang amv's wordt door het COA georganiseerd. In de bestuursovereenkomst is overeengekomen dat de kosten voor de inzet van BOA's en kosten voor (tijdelijke) verlichting worden betaald door het COA en/of ministerie. Ambtelijke kosten worden vergoed via de decentrale uitkering met een identieke berekeningsmethode aan die van het ingetrokken Faciliteitenbesluit. Voor de uitwerking van communicatie en participatie ontvangt de gemeente een eenmalige bijdrage vanuit het Rijk (voorlichtingskosten). Gedurende de looptijd van de bestuursovereenkomst worden de kosten vanuit deze bijdrage bekostigd.

Vanwege de beperkte opvangduur (voornamelijk winterperiode) en de specifieke problematiek van de doelgroep worden amv's die intensieve en/of langdurige jeugdhulp nodig hebben, overgeplaatst naar een reguliere opvanglocatie voor amv's. In uitzonderlijke situaties en na overleg met de gemeente kan jeugdhulp worden ingezet. Hierdoor houden we de regie op jeugdzorgkosten voor deze groep. Echter is het mogelijk dat er jeugdzorgkosten ten laste van de gemeente komen.

Omdat de opvang voornamelijk gedurende de winterperiode plaatsvindt, de periode wanneer Summercamp Heino niet open is voor toeristen, mist de gemeente geen inkomsten uit toeristenbelasting.

De kosten voor het mogelijk maken van deze opvang worden bekostigd vanuit de beschikbare middelen van het Rijk en voldoet hiermee aan het Handlingskader opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders van 2024.

DUURZAAMHEID

De opvang maakt gebruik van een bestaande accommodatie, zonder dat er grote bouwkundige aanpassingen nodig zijn. Door een reeds beschikbare locatie efficiënt te benutten, wordt de milieubelasting verminderd die gepaard gaat met nieuwbouw of het opzetten van tijdelijke constructies. Dit past binnen de duurzaamheidsambitie van zuinig en circulair omgaan met bestaande voorzieningen.

PARTICIPATIE

Participatie rondom de opvang van amv's bij Summercamp Heino richt zich primair op informeren en betrekken van omwonenden en belanghebbenden, conform de eerste trede van de participatieladder. Na het besluit van de gemeenteraad wordt een informatiebijeenkomst belegd en tijdens de opvangperiode wordt structureel een omwonendenoverleg georganiseerd. *Zie bijlage Communicatieplan*

COMMUNICATIE

De communicatie rondom de opvang van amv's bij Summercamp Heino volgt de lijnen die zijn afgesproken tussen gemeente Olst-Wijhe, gemeente Raalte, het COA en Summercamp Heino. De regie ligt bij gemeente Olst-Wijhe. Het doel is om inwoners, omwonenden, maatschappelijke partners en bestuurders tijdig, transparant en eenduidig te informeren. *Zie bijlage Communicatieplan en Communicatieplanning*
V.w.b. de aanvraag en de verlening van de omgevingsvergunning volgt een publicatie in IJsselberichten en in de Gemeentecourant.

PLANNING EN UITVOERING

Uitvoering:

De gemeenteraad van Olst-Wijhe wordt gevraagd in te stemmen met de opvanglocatie Summercamp Heino. Het college besluit over de bestuursovereenkomst tussen COA, gemeenten Olst-Wijhe en Raalte. Het communicatieplan wordt uitgevoerd en het COA vraagt een omgevingsvergunning aan bij de gemeente Olst-Wijhe.

Net als voorgaande opvangperiodes is er een ambtelijke projectgroep opgericht met vertegenwoordigers van de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte, het COA en de bedrijfsleider van Summercamp Heino. Naar behoefte sluiten ook andere partijen, zoals politie aan. Periodiek en indien noodzakelijk vindt ook op bestuurlijk niveau overleg plaats tussen de betrokken partijen.

Planning:

14 april besluit college

23 april informeren omwonenden en persbericht

Aanvraag omgevingsvergunning door COA

In mei wordt gemeenteraad geïnformeerd middels memo gemeenteraad

26 mei opiniërend gemeenteraad (onder voorbehoud van akkoord agendacommissie)

15 juni besluitvormend gemeenteraad (onder voorbehoud van akkoord agendacommissie)

Ondertekenen overeenkomsten met gemeente Raalte en COA

Opstarten omwonendenoverleg

Start toestaan asielopvang amv's

Uitvoering (werk)afspraken en communicatieplan

Start omgevingsvergunningsprocedure COA

BIJLAGEN:

1. Bestuursovereenkomst gemeente Olst-Wijhe, gemeente Raalte en COA
Met daarin:
Werkafspraken gemeente Olst-Wijhe, gemeente Raalte en COA
Bevestigingsbrief ministerie Asiel & Migratie
Veiligheidsplan
Memo kosten
2. Communicatieplan en Communicatieplanning
3. Raadsvoorstel
4. Memo gemeenteraad